

Flak 5: Bedre mulighet til å trappe ned etter 62 år

Mange i offentlig sektor trapper ned på slutten, for å strekke yrkeskarrieren. Blant lærere er det f.eks. mange som går ned i 60 pst. stilling, og kombinerer det med 40 pst. AFP. Med den nye pensjonsavtalen kan du gjøre det samme og komme godt ut sammenliknet med dagens ordning. Den nye ordningen er også mer fleksibel, ettersom pensjonen ikke lenger vil avkortes hvis du tjener «for mye», slik det er i dagens ordning.

Tabell 1 viser at en som er født i 1963 og går ned i 60 pst. stilling fra 62 år og går ut i full pensjon fra 67 år, vil kunne få nesten 1000 kroner mer per måned i pensjon fra 62 år, sammenliknet med hvis dagens ordning ble videreført. Det er tatt hensyn til at dagens ordning gir høyere kompensasjon fram til 67 år. Økningen på nesten 1000 kroner mer per måned er med andre ord et vektet gjennomsnitt av inntekt i alle år etter 62 år.

Tabell 1 viser også at de som venter med å trappe ned til 60 pst stilling fra 64 år kommer vesentlig bedre ut, da blir den vektete livsvarige kompensasjonen fra 64 år i gjennomsnitt 2 280 kroner høyere per måned sammenliknet med dagens ordning for 1963-kullet, og noe lavere for de yngre årskullene.

Tabell 1: Endring i månedsutbetaling, ny ordning sammenliknet med dagens ordning. Trapper ned til 60 pst stilling ved 62 år eller 64 år, tar ut full AFP og 20 pst folketrygd fram til 67 år og deretter full pensjon. Lønn 562 000 kroner i full stilling, 35 års opptjening ved 62 år, sluttlønn lik gjennomsnittslønn

	Trappe ned ved 62 år	Trappe ned ved 64 år
1963-kullet	+ 960 kroner	+ 2 280 kroner
1973-kullet	+ 670 kroner	+ 1 880 kroner
1993-kullet	+ 720 kroner	+ 1 810 kroner

Tabell 2 på neste side viser hvordan vi kommer fram til at en fra 1963-kullet kan få nesten tusen kroner mer i måneden sammenliknet med dagens ordning, hvis du trapper ned til 60 pst stilling fra 62 år og går ut i full pensjon fra 67 år.

For det første legger vi merke til at dagens ordning ville gitt en alderspensjon fra 67 år på 58,2 pst. Det skyldes levealdersjusteringen som ble innført for offentlig tjenstepensjon fra 2011, som igjen var en oppfølging av Stortingets vedtak fra 2005 og tariffoppgjøret i 2009.

For det andre ser vi at folketrygden fra 67 år er «større» i dagens ordning enn ny ordning. Det skyldes at 20 pst av folketrygden i tas ut fra 62 år i ny ordning.

For det tredje ser vi at ny livsvarig AFP (som her tas ut fra 62 år) og tidligere rettigheter i dagens tjenstepensjonsordning (som tas ut ved 67 år) gir store bidrag til den samlede pensjonen i ny ordning. Hvis en vil ha høyere inntekt i årene før 67 år, kan en f.eks. ta ut 40 pst folketrygd fra 62 år. Det vil gi en kompensasjon på 79,8 pst før 67 år og 61,1 pst etter 67 år.

Tabell 3: Trappe ned til 60 pst stilling ved 62 år, ta ut 20 pst folketrygd 62-66 år og deretter full pensjon fra 67 år. Lønn 562 000 kroner i full stilling, sluttlønn lik gjennomsnittslønn, 1963-kullet

	Komp.	Komp.	Komp.
	61 år	62-66 år	fra 67 år
Ny ordning			
Lønn ned i 60 pst stilling 62-66 år	100,0	60,0	
AFP tas ut ved 62 år		7,3	7,3
Folketrygd 20 pst 62-66 år, 100 pst fra 67 år		6,3	42,1
Tjenstepensjon tas ut ved 67 år			3,5
Oppsatt brutto og 2011-tillegg			10,9
Sum lønn og pensjon	100,0	73,6	63,8
Videreført dagens ordning			
Lønn ned i 60 pst stilling 62-66 år	100,0	60,0	
AFP 40 pst, gj.sn 62-66 år*		23,6	
Folketrygd			44,8
Tjenstepensjon tas ut ved 67 år			13,4
Sum lønn og pensjon	100,0	83,6	58,2
Ny ordning gir mer per måned		Kroner	Prosent
Livsvarig målt fra 67 år		2 624	5,6
Livsvarig målt fra 62 år		957	2,0

*Viser 40 pst av vektet gj.sn. full AFP 62-64 år 52,5 pst og full AFP 65-66 år 66 pst.